

KABAR-ANGIN

informatie-bulletin

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

REDACTIE G.H.M.Reynen Gzn., van Mieroplaan 43, 1701 AW Heerhugowaard
P.J. Vens
FIN./ADM. M. van Velden DESIGN/LAY OUT Lex Rimini
ABONNEMENTEN: op aanvraag
ADVERTENTIES: op aanvraag
POSTGIRO 44493 BANK 14.12.36.383 t.n.v. V.O.M.I. - Alkmaar.
TELEFOON 02207 -11776/072 - 120084 TELEPLUS 06 - 0101

nr. 5, 31 augustus 1987.

van de redactie KABAR ANGIN

Wij heten van harte welkom Piet J. Vens uit Drenthe. De redactie is blij met deze uitbreiding.

Hij neemt voor zijn rekening de artikelen-reeks "De geschiedenis van Nederlands - Indië / Indonesië, 1942 - 1945 en 1945 - 1950. Hij schreef terecht "In onze verhandeling over de historie van het land dat ons in al die jaren na terugkeer in Nederland is blijven bezighouden".

In de Militaire Spectator nr. 4 staat een artikel van Drs. J. Hoffenaar "'De Indonesische kwestie (1945-1949). De Nederlandse militaire inbreng nader bekeken.'" en in nr. 8 van Prof. dr. G. Teitler "'Marine, generaal Spoor en eerste positionele actie'" Daar nadruk verboden is, terwijl ook de officiële mededelingen van de Koninklijke landmacht en de Koninklijke luchtmacht zijn opgenomen in de Militaire Spectator, is aan de Koninklijke Vereniging ter Beoefening van de Krijgswetenschap en de hoofdredacteur toestemming gevraagd een en ander te mogen overnemen. K.A. houdt U graag op de hoogte van die veel besproken jaren.

Poerwakarta, jan. '48.

Het materiaal was op. Versleten! Japanse sokken met één teen. Slotje zong "er hangt een boogwiel aan de muur en de carrier staat doelloos in de schuur." Op de fiets: carrier - pelton, Ost.Cie., 3-9-R.I.
Op de fiets patrouilleren wegens gebrek aan rijdbare carriers.

A G E N D A

Data, om onze vereniging "V.O.M.I." verder uit bouwen.
Geef die dagen door aan de redactie, per brief of telefoon.
U veroorzaakt dan een reactie, een kleine of een grote!

- 14 augustus 1987 Expositie vrouwenkampen in Nederlands-Indië (1942-1945).
2 november 1987 Zuidhollands Verzetsmuseum, Turfmarkt 30, 2801 HA Gouda, telefoon 01820 - 20385.
29 augustus 1987 Provinciale bijeenkomst, prov. Gelderland Stichting Nederlandse Slachtoffers Japanse Vrouwenkampen.
Mevr. J.H. van Kempen, telefoon 03438 - 13055, b.g.g. 13o21.

- 29 augustus 1987 reünie 2 - 13 - R.I., Limburgse O.V.W.-bataljon, Kegelpaleis te Heerlen.
inl. Overste S. Heijnen, 045 - 417283
adj. R.P. Ton Jorna, 04750 - 34070.

- 5 september 1987 reünie Haagse oud-B.S.-ers, Stootgroep 13, inl. G. van Lummel, 070 - 240260.

- 9 september 1987 V.O.M.I., regio Zevenbergen, 19.30 uur inl. P. Nefs, 01680 - 29571.

- 10 september 1987 V.O.M.I., afd. Zuid-Holland-Noord kantoor N.B.M., Zonweg 23, 's-Gravenhage 19.30 uur, films over Indonesië.

- 12 september 1987 reünie 1e Cie, 3-2-R.I., motel Nuland, inl. T. de Bart, 078 - 176893

- 19 september 1987 reünie 1-1-R.I., Drents bataljon, Adolf van Nassaukazerne, Zuidlaren inl. Witterstraat 103, 9405 AE Assen

- 24 september 1987 V.O.M.I., afd. Noord-Brabant, 19.30 uur, hotel "van Boxel", t.o. N.S., Boxel.

- 25 september 1987 reünie ex-mil-vliegers alias "de Harvard Cowboys van de 3e Klas Vliegschool, M.L., Kalidjati, aug. '48 t/m dec. '49. te Odiliapeel, inl. T. de Bart, 078-176893

- 12 september 1987 5 Garderegiment "Prinses Irene Saxen Weimarkazerne te Arnhem

- 26 september 1987 reünie O.V.W. - L.S.K., Kamp van Zeist te Soesterberg, inl. J.F. Poestkoke, 05750 - 12070. In 1988 KLu 75 jaar bestaan!

- 26 september 1987 reünie 5-5-R.I., awas "pijp-pijp-datang!" inl. T.J. Jansen Venneboer, 05750-19424

- 3 oktober 1987 19e reünie 425 B.I., Frederik Hendrikkazerne, Venlo, inl. Theo Duffhues, 04975-1592

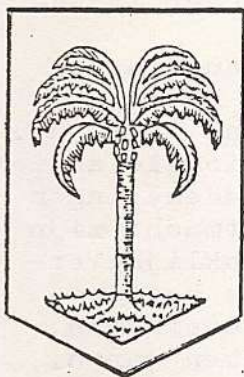
- 4 oktober 1987 reünie 18e Squadron M.L.-K.N.I.L. voor alle ML-ers met dames, Canadian Club, Apeldoorn. inl. K. Merkelbach, 055 - 217639.

- 9 oktober 1987 reünie 14e Bataljon Infanterie Bogor inl. W. Hermans, 085 - 217160.

- 10 oktober 1987 reünie 1e Reg. Lichte Lua inl. C. Nieuwenhuys, 02945 - 1366.

- 16 oktober 1987 Herdenkingsplechtigheid en reünie, N.D.V.N.-Korea en Hr. Ms. Evertsen, Kon. Marine Koning Willem I kazerne, 's-Hertogenbosch.

- 17 oktober 1987 reünie, veilinghal, BEMMEL
K.N.I.L., K.L., O.V.W., mariniers, Kon. Marine, "7 December" Divisie, Palmboom-divisie, LSK, V.H.K., V.K.-K.N.I.L., D.K.G., A.A.T., Gou-vernementsmarine, F, G en H Brigade, Krijgsraden K.N.I.L. en K.L., Nefis, Nica, HAMOT,
24 oktober 1987 reünie L.T.D. 85, Medan
inl. M. van Velden, 072 - 120084.
oktober 1987 reünie 5-6-R.I., De Zwarte Panter, in Blerick.

K.v.K. nr. V. 123191

A A N: de Leden, donateurs en echtgenotes
van de afdeling Groningen.

H.B.
Afd. Groningen
Kring.

Op Zaterdag, 12 September a.s. houden wij een
bijeenkomst in het wijkcentrum, de TREFKOEL,
Zonnelaan 30 te Groningen. (wijk Paddepoel)
AANVANG 14,00 uur precies.

Tydens deze bijeenkomst zullen films gedraaid worden uit onze
Indie tijd, o.a. vertrek troepenschepen, 2e positionele actie enz.
Deze films zijn met geluid en worden gedraaid door ons Hoofdbestuurslid
de Heer J.J.H. de Wit. Tevens is aanwezig de Hoofdredacteur van ons
blad de Kabar-Angin en Hoofdbestuurslid, de Heer G.H.M.Reynen Gzn.

AGENDA:

1. Opening door de voorzitter K.Luining.
2. Mededelingen.
3. Inleiding van de Heer de Wit betreffende de films.
4. 1e Film.
5. De Heer Reynen houdt een praatje over de Kabar-Angin en over
de gang van zaken in de vereniging.
6. PAUZE.
7. Film.
8. Gelegenheid tot het stellen van vragen.
9. Sluiting $\pm$ 17.15 uur.

noot In verband met meerdere films als in de aangekondigde agenda,
zal als de tijd het toelaat nog een 3e film gedraaid kunnen worden.

Mocht U en dat is vrijwel zeker, nog andere OUD INDIEGANGERS kennen,
vertel hen van de V.O.M.I., nodig ze uit voor deze bijeenkomst,
ze zijn van harte welkom.

Parkeer gelegenheid voldoende en de TOEGANG IS GRATIS

tel.

voorzitter	K.Luining	Pleiadenlaan	256	9742	NN	GRONINGEN	770052
secretaris	A.Schurer	Metaallaan	99	9743	BP	GRONINGEN	774528
penningm.	H.Kraak	Hereweg	15b	9725	AA	GRONINGEN	253108
bestuurslid	J.Sjoerds	Borgweg	121	9951	BD	WINSUM	05951-2376

VERTROUWENSMAN OUD-MILITAIREN INDIËGANGERS

Op pagina -31- en -32- vindt U informatie over de taken en de taakuitvoering van de, dus onze Vertrouwensman oud-militairen Indiëgangers, de Heer Drs. D.F. van der Mei.

Reeds eerder lieten wij U het een en ander weten over de Stichting Rechtsbijstand Dienstplichtigen te 's-Gravenhage en de Stichting Maatschappij en Krijgsmacht, eveneens te 's-Gravenhage.

Kabar Angin tracht U thuis te brengen in die wereld van vele organisaties, die zich bemoeien met de nazorg en/of verschijnselen (ook rand) en/of voorlichting en documentatie, in het bijzonder de periode 1945 - 1950/61.

FOTO GEZOCHT

Omstreeks 1947 werd mijn toen 6-jarig zoontje te Tjimahi gefotografeerd zittende op "Kees de Bok", de maskotte van het muziekkorps van de 7 December Divisie.

De foto werd gemaakt door een militair van het V.H.K. of het V.K.-K.N.I.L. Wie kan mij helpen deze foto in mijn bezit te krijgen. Alle onkosten worden vergoed. Inlichtingen: Mevrouw M. Baaij, Smeestraat 9, 4524 CN SLUIS, telefoon: 01178 - 17 66.

NEDERLANDS MONUMENT SLACHTOFFERS NEDERLANDS OOST-INDIË

-----Zoals afgesproken stuur ik u hierbij een bundel documentatie over de plannen een monument voor de gevallen militairen uit de Indië-periode 1945 - 1962 (inclusief de periode Nieuw Guinea dus) in Roermond te verwezenlijken. Ik zal u van de voortgang van het werk op de hoogte houden.
Met vriendelijke groeten, Jan A.C. de Klerk, Melick.

Uit het Militair Rechtelijk Tijdschrift het volgende over ons monument.:

Nederland krijgt in Roermond een nationaal monument ter nagedachtenis aan alle oorlogsslachtoffers in het voormalig Nederlands Oost-Indië uit de periode 1942-1963. Het initiatief daartoe is genomen door de Stichting Overkwartier in Roermond die voor de verwezenlijking ervan een werkgroep in het leven heeft geroepen. Het Roermondse gemeentebestuur heeft voorshands ingestemd met de stichting van het monument in een stadspark aan de zuidrand van de stad. De stichting denkt het nationale monument over ongeveer een jaar gereed te kunnen hebben.

De stichting Overkwartier in Roermond is een onafhankelijk instituut dat een jaar of twaalf geleden in het leven is geroepen om (sociaal)-culturele projecten in Limburg te verwezenlijken of te ondersteunen.

Het initiatief om een nationaal monument voor de slachtoffers - civiel zowel als militair - van de oorlog tegen Japan en van krijgsvieringen van KNIL-eenheden en van Nederlandse militairen - (oorlogsvrijwilligers en dienstplichtigen) - in de periode tussen de Japanse capitulatie en de soevereiniteitsoverdracht aan de Indonesische regering in 1949 alsmede van het conflict om het vroeger Nederlands Nieuw-Guinea, is ontstaan omdat zo'n specifiek nationaal monument in Nederland nog ontbreekt.

Het Roermondse stadspark met daar middenin het kasteeltje Hattem is als plaats voor het monument gekozen. Het is de bedoeling dat onderdelen van de Nederlandse strijdkrachten, gemeenten, organisaties en verenigingen in een rosarium achter het monument plaquettes zullen plaatsen met de namen van „Indische" oorlogsslachtoffers.

De stichting Overkwartier wil het benodigde bedrag voor de oprichting van het monument via een landelijke inzameling bijeenbrengen, daarvoor is onder nummer 22.53.52.508 een rekening geopend bij de Bankiers van Lanschot in Eindhoven.

Nadere informatie: Bisschop Boermansstraat 56, Roermond.

VERTROUWENS MAN

oud-militairen Indiëgangers

Postbus 13422
2501 EL 's-Gravenhage
Telefoon 070-721986
b.g.g. 070-721689

's-Gravenhage, 6 maart '87

Benoeming.

1. Inleiding

De problematiek van de oud-militairen Indiëgangers is in de afgelopen maanden snel actueler geworden. Dit blijkt ondermeer uit brieven van individuele betrokkenen aan de Minister van Defensie, de activiteiten van een aantal groeperingen van gewezen militairen (waaronder een speciaal op deze categorie gerichte nieuwe organisatie), toenemende aandacht in de communicatiemedia, alsook uit wetenschappelijke publicaties over late gevolgen van ervaren oorlogsgeweld. Het in november 1986 door de Stichting Maatschappij en Krijgsmacht gehouden symposium over de politionele acties, dat gericht was op wetenschappelijke verheldering van het Nederlands-Indisch/Indonesisch conflict, heeft mede geresulteerd in toenemende belangstelling voor de problemen van de betrokken oud-militairen zelf.

Op 21 mei a.s. zal deze stichting een speciale studiedag aan de problemen van veteranen wijden, waarbij de problematiek van de oud-militairen Indiëgangers mede aan de orde komt.

Zoals alle groepen oorlogsgetroffenen hebben ook de betreffende oud-militairen Indiëgangers primair behoefte aan erkenning van hun buitengewone ervaringen en hun daaruit voortgekomen problemen. In dat kader is de aankondiging in december 1986 van de benoeming door de Minister van een vertrouwensman als een blijf van zodanige erkenning ervaren.

De Minister heeft thans met ingang van 1 maart 1987 oud-Staatssecretaris drs. D.F. van der Mei (62) benoemd tot Vertrouwensman voor de oud-militairen Indiëgangers. Drs. Van der Mei was zelf van 1946 tot 1949 in militaire dienst in het toenmalige Nederlandsch-Indië. Van 1977 tot 1981 was hij Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken. Daarna zette hij zijn lidmaatschap van de Tweede Kamer, dat hij vanaf 6 november 1956 had bekleed, weer voort tot 26 juni 1984.

./2

2. Taken van de Vertrouwensman/Adviseur

Het betrokken probleemveld vereist naast concrete activiteiten ten aanzien van de individuele oud-militairen Indiëgangers, die problemen ervaren, nadere beschrijving en structurering ten behoeve van gefundeerde beleidsinitiatieven. In dat kader worden in hoofdlijnen de volgende taken van de vertrouwensman/adviseur onderscheiden:

- 2.1. Functioneren als onafhankelijk contactpunt voor de relevante organisaties en individuele oud-militairen Indiëgangers die psychische problemen of anderszins moeilijkheden ondervinden, samenhangend met hun ervaringen als militair;
- 2.2. Initiëren en coördineren van (gestructureerd) overleg tussen de relevante organisaties ter optimalisering van hun onderscheiden bijdragen aan meer structurele beleidsvorming met betrekking tot de post-actieve zorg voor oud-militairen Indiëgangers;
- 2.3. Doen verzamelen en evalueren van aanvullende informatie over aard, omvang en spreiding van de problemen bij de doelgroep;
- 2.4. Op basis van zijn bevindingen adviseren van bewindslieden en ontwikkelen van (voorlopige) beleidsvoorstellen om aan gesignaleerde problemen tegemoet te komen;
- 2.5. Doen verwijzen van individuele problematiek naar de juiste hulpverleningsinstanties.

3. Taakuitvoering

Gedurende de eerste tijd zal de Vertrouwensman binnen het takenpakket prioriteit geven aan de behandeling van schriftelijke vragen van en gesprekken met individuele oud-militairen Indiëgangers. In een later stadium zal de Vertrouwensman tevens de overige taken in zijn werkzaamheden betrekken mede op basis van zijn voorlopige conclusies naar aanleiding van de contacten met individuele belanghebbenden.

Ten behoeve van het bureau Vertrouwensman zijn er een beleidsondersteunend medewerkster en een administratief medewerkster aangesteld.

Brieven met vragen en/of aanvragen voor een persoonlijk gesprek met de Vertrouwensman kunnen vanaf heden worden gezonden aan:

de Vertrouwensman oud-militairen Indiëgangers
Postbus 13422
2501 EL 's-Gravenhage.

Het Bureau van de Vertrouwensman is telefonisch bereikbaar onder nummer 070-721986, mw. Brackmann (b.g.g. 070-721689).

Vertrouwensman Oud-Indiëgangers,

Drs. D.F. van der Mei.

**“Waarom vliegt die vogel eigenlijk
steeds de hele wereld rond?”**

**“Kan-ie overal het mooiste
kledingleer kopen”.**

**AMBERLEY: MEER DAN 50 KLEUREN IN NAPPA EN
SUÈDE, PERMANENT OP VOORRAAD.**

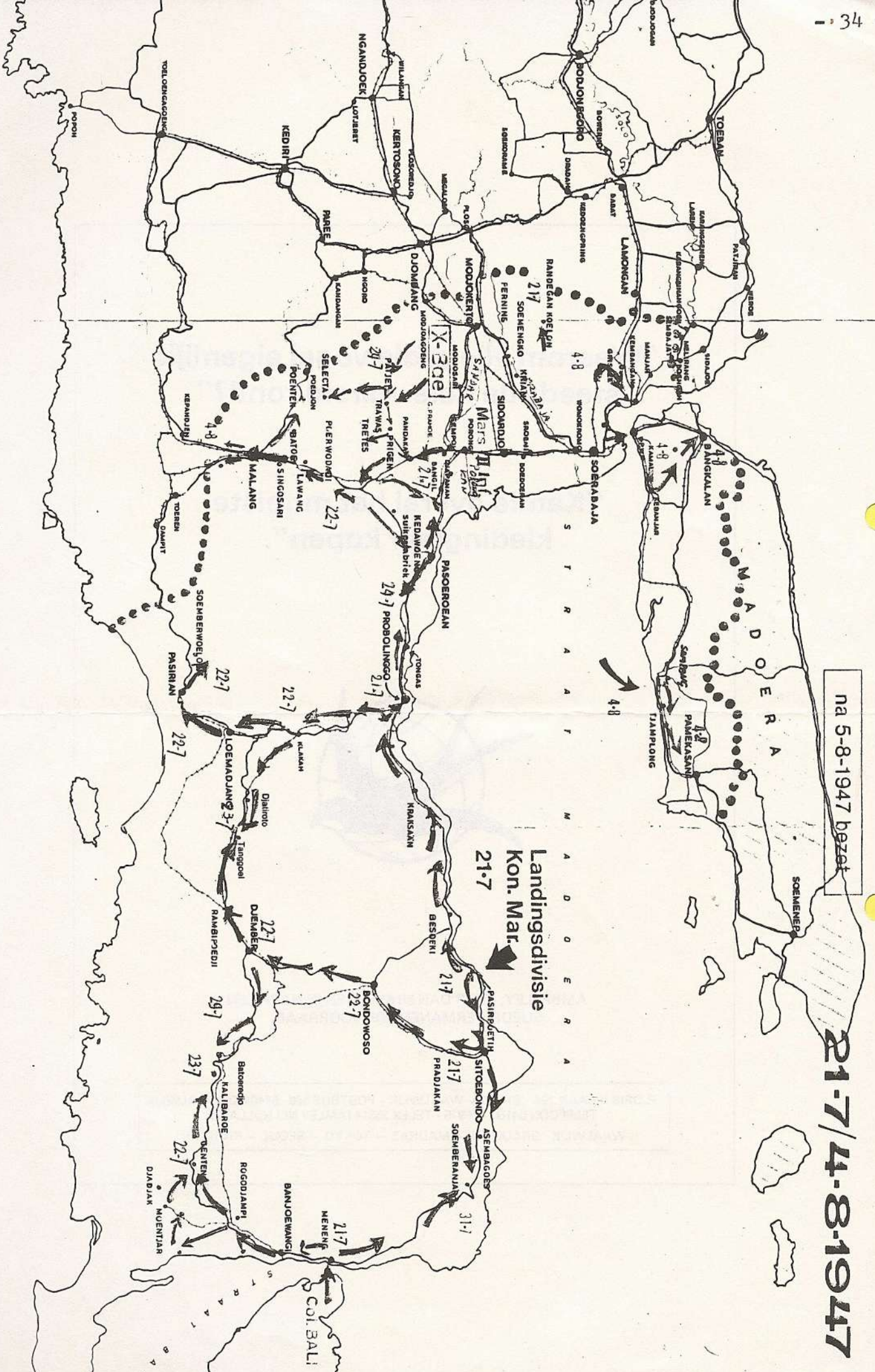
**FLORIS V-LAAN 19A 5141 BA WAALWIJK - POSTBUS 168 5140 AD WAALWIJK
TELEFOON 04160 - 36975 - TELEX 35014 (AMLEY NL) HOLLAND
WAALWIJK - GRAULHET - MADRAS - TOKYO - SEOUL - KARACHI**

1e POLITIONELE ACTIE

na 5-8-1947 bezet

21-7/4-8-1947

Landingsdivisie
Kon. Mar.

JAVA

BEZETTING EN PACIFICATIE VAN MADOERA.

Eind juni 1947 behoort de bootreis met de "Johan de Witt" voor het 4e bataljon garde Jagers tot het verleden. Gedebatkeerd wordt in Soerabaja, waar het bataljon wordt ondergebracht in de Kromhoukazerne, even buiten de stad gelegen. Nauwelijks een maand later begint de eerste politionele aktie (21 juli 1947; voor oost-Java: plan Amsterdam) en als uitvloeisel hiervan heeft een afdeling mariniers een landing op Madoera uitgevoerd en enkele plaatsen bezet. Volgens geruchten zouden zich zeven á acht duizend extremisten op het eiland bevinden, die daar een waar schrikbewind uitoefenen.

N.B.: Surabaja behoort tot het aktiegebied van de X- en mariniersbrigade (divisie A, bestaande o.a. uit drie OWB-bataljons bij de mariniersbrigade), zij het dat de mariniers het noordelijk deel van oost-Java voor hun rekening namen en de X-brigade meer zuidelijk en oostelijk.)

Zie bijgevoegde kaart uit: H.L. Zwitser-documenten betreffende de eerste politionele aktie; sectie militaire geschiedenis van de Landmachtstaf, Den Haag 1983. nr.14. Zie o.a. blz. 146.

N.B.: 4-GRJ. behoorde met 4 GRG en 4-GRPI tot de 4e infanterie-brigade, D-divisie (medio 1947); cdt. 4-(G)RJ: lkol. Van Lieshout.

Op 13 augustus ontvangen de eerst gelande troepen versterking en wordt een gedeelte van 4 BGJ ingezet. Ze treft een bevolking aan die volkomen uitgemergeld is, geen kleding aan het lijf heeft en geteisterd wordt door vele ziektes.

Suksessievelijk vertrekken steeds meer onderdelen van 4-Jagers naar dit wondermooie eiland, waar nog veel onrust heerst. Op 30 augustus vindt een grootscheepse aktie plaats met infanterie, gesteund door artillerie en vliegtuigen. Hierdoor worden de extremisten teruggedrongen naar het oostelijk deel van het eiland. In tegenstelling tot wat werd aangetroffen bij akties rondom Soerabaja, waar de TRI zoveel mogelijk kontakt vermeed, wordt op dit eiland wel vuurkontakt gezocht. Het is een godsdienstig fanatisme dat de tegenstanders inspireert. Deze Hizballahs (strijders voor Allah; zie Libanon 1987) hebben aan de "belanda,s" de heilige oorlog verklaard en bezitten een mentaliteit die ze, tegen welk vuur ook, doet instormen met een primitieve bewapening.

Ondanks veelvuldige incidenten beginnen de eerste positieve tekenen van herstel zich te manifesteren. De bewoners van de kamongs keren terug; er wordt gewerkt aan de huisvesting in die gebieden waar Nederlandse troepen zich genesteld hebben.

Negen oktober: een commissie namens de VN komt een kijkje op het eiland nemen en of de duvel er mee speelt, er vindt een fikse beschieting op Pamekasan plaats juist toen de commissie zich in het stadje bevond. Het is op deze dag dat het 4 BJ melding moet maken van de derde gesneuvelde van het bataljon.

Indmiddels heeft zich een mobiel RodeKruisteam bij ons gevoegd, terwijl ook de hospikken van 4 GJ zich nuttig weten te maken.

Er nog steeds geen eind gekomen aan de terreurdaden door TRI-ers. Zo werd een ons goedgezinde godsdienstleraar uit de omgeving van Sampang ontvoerd. Een grootscheepse zoekaktie komt echter te laat om de man nog levend aan te treffen.

Begin november: het eiland is nog altijd niet geheel in onze handen, en om aan deze situatie een eind te maken wordt een aktie tegen Soemenep (zie kaart) op touw gezet. Met behulp van Marbrig., een cie. 4-GG en een cie. GPI wordt de zaak schoongeveegd. Voor zover de tegenstanders zich niet overgeven, vluchten ze over zee naar oost-Java.

Hiermee is de bezetting van het gehele eiland Madoera een voldongen feit. Ook hier kan met de pacificatie, die op de rest van het eiland al flink gevorderd is, worden begonnen.

N.B.: zie voor zuiveringsakties en het resultaat ervan: Van Doorn-Hendrix: het conflict Nederland-Indonesië, blz. 142 vv.

Dit was een samenvatting uit het boek: "Wij waren ingedeeld bij 4-BGJ."

N.B.: Bij Pamekasan lag, t 35ste reg.
van de 6e div. "Morotomo" olv.
lt.kol. Chandra Hassan.

M.Lahm

GESCHIEDENIS VAN NEDERLANDS-INDIË: 1945 - 1950.

INLEIDING:

Voor Nederland is 1945 een merkwaardig jaar. Na vijf jaar bezetting eindigde wereldbrand nummer twee en kort daarop begon een viereneenhalfjaar vergende strijd in de Indische archipel om het behoud wat eens Nederlands koloniaal bezit heette. Toen iedereen hier in het vaderland begon te wennen aan de idee van vrede, veiligheid en voldoende voedsel, ontketende zich in de verre oosten de beruchte bersiaptijd, die de inleiding zou vormen tot een wrede worsteling tussen Indonesiërs en Nederlanders, een militaire en politieke botsing die zou leiden tot de volledige terugtrekking van de orang belanda, zowel burgerlijk als militair personeel.

In december 1949 werd Nederlands-Indië Indonesië, acht jaren later zouden alle Nederlandse bezittingen worden genationaliseerd en de nog achtergebleven Nederlanders gedwongen te vertrekken naar het vaderland aan de Noordzee of naar het restant overzees gebied dat na 1962 Irian Barat zal heten. De liquidatie van een imperium, zoals mr.dr. C.Smit in zijn boek: "Nederland en Indonesië 1945-1962" dat noemt, is dan voltooid. Een rijk dat drieeneenhalfhonderd jaar althans in naam heeft bestaan, is ten einde.

In die drie en een halve eeuw is er altijd strijd geweest in en om de gordel van smaragd. Vanaf het moment dat Europeanen: Portugezen, Hollanders, Fransen en Engelsen, voet aan land gezet hebben, is er gevochten tegen vreemde overheersing. Maar de oorlog die de Indonesische bevolking heeft gevoerd tegen het Nederlandse gezag is die tussen 1945 (in feite: 1946) en 1950. Die strijd is de nationale vrijheidsoorlog, maar hij ligt in het verlengde van het ruim 300 jarig verzet tegen het Hollandse bewind. Ruim honderduizend Nederlandse vrijwilligers en dienstplichtigen zullen betrokken worden bij deze worsteling om onafhankelijkheid, waarin twee militaire hoogtepunten: de eerste en tweede, politionele, acties, te onderscheiden zijn. Het is dit jaar 40 jaren geleden dat politiek Den Haag besloot tot zijn één na laatste koloniale oorlog tegen de sinds augustus 1945 bestaande republiek Indonesië. (zie hiervoor: Vrij Nederland, jg.48, juli 1987, pag.6 onder de titel: Reconstructie).

Wij willen voor de inmiddels "gepensioneerden" van alle eens in Indonesië gelegerde militaire onderdelen de hele historie van 1945 tot eind 1950 nog eens op papier zetten, uitgaande van de veronderstelling dat ieder die daar ooit geweest is, interesse is blijven behouden voor land, volk en geschiedenis van Insulinde.

Wie vóór alles georiënteerd wil zijn over de historie van de indische archipel, schafte zich aan: Bibliografie van de Nederlandse buitenlandse politiek: Nederland-Indonesië 1942-1980; uitgave van de universiteit van Amsterdam, seminarium voor volkenrecht en internationale betrekkingen, 1982. Over de periode van de Indonesische onafhankelijkheidsstrijd worden van pagina 19 tot en met 50 ruim 600 werken genoemd. Hier vermelden we twee boeken van Nederlandse zijde, namelijk:

F.W.Stapel, geschiedenis van Nederlandsch-Indië (van prehistorie tot 1940), en H.J.de Graaf, geschiedenis van Indonesië (van prehistorie tot en met de regering van Wilhelmina, maar veel uitvoeriger dan Stapel).

Van J.Pluvier verscheen: Indonesië, een politieke geschiedenis van 1940 tot heden, en dat heden eindigt in 1978.

Tot hetzelfde jaar als Pluvier komt M.C.Ricklefs in "a history of modern Indonesia", en begint ongeveer 1300. (Macmillan Asian histories studies, 1982, London).

Van de Indonesische schrijver Mochtar Lubis is het prachtige fotoboek: het land onder de regenboog; geschiedenis van Indonesië, 1979.

Wie alles in één wil hebben: geschiedenis van Indonesië tot en met de ontwikkelingen in Nieuw-Guinea, in tekst en foto's, die leze: A.Verhoog, onze laatste oorlog; de voorgeschiedenis van en de strijd om de onafhankelijkheid van Indonesië. Uitgeverij het Spectrum, Utrecht, 1982. (136 bladzijden van "hoe het begon en zich ontwikkelde" tot en met de val van Sukarno.)

Voor wie alleen in de grote militaire operaties belangstelling heeft, doet er goed aan P.Heijboer, s "de politionele acties" (uitgave van Unieboek, Bussum) door te nemen.

PENSIJEN OF COMPENSATIE

De verschillende militaire pensioenwetten van 1922 werden in 1966 vervangen door de Algemene Militaire Pensioenwet (A.M.P.) Teneinde de rechten van de militairen (van land- en zeemacht) die vóór 1966 nog in dienst waren of geweest waren te waarborgen, zijn nog vele bepalingen van de oude pensioenwetten terug te vinden in de wet van 1966.

De A.M.P. kan voor deze beschouwing in twee belangrijke delen gesplitst worden namelijk:

- diensttijdpensoen en
- invaliditeitspensioen

De diensttijdpensoen regelingen zijn voornamelijk van toepassing op de beroepsmilitairen en hieronder worden ook de O.V.W.-ers verstaan zoals bedoeld in het Oorlogsvrijwilligersbesluit van 1 oktober 1944. (Koninklijk Besluit E 129)

Bij de voorbereiding van het ontwerp A.M.P. is men na ampele overwegingen tot de conclusie gekomen dat dienstplichtige militairen geen aanspraak kunnen maken op het recht voor een diensttijdpensoen. Een gedeelte van de motivering daarbij gehanteerd citeren wij hieronder:

"de dienstplichtige militair verricht zijn diensten niet bij wege van beroepsuitoefening, maar uitsluitend ter voldoening van een hem door de wet opgelegde gemeenschapsplicht. Juist de laatste omstandigheid brengt mede, dat de overheid gehouden is om, indien de dienstplichtige militair door het nakomen van die plicht fysiek of psychisch nadeel ondervindt, hem op adequate wijze daarin schadeloos te stellen."

Over mogelijk financieel nadeel wordt dus niet gerept maar hierover straks meer.

Gezien het bovenstaande is het duidelijk dat de invaliditeitspensioenregelingen dus niet alleen gelden voor beroeps- maar ook voor dienstplichtig personeel.

Tijdens het symposium, georganiseerd door de Stichting Maatschappij en Krijgsmacht op 21 mei j.l. te Utrecht werd duidelijk dat de overheid thans tot het inzicht is gekomen dat medische problemen die de ex-militair in zijn latere leven plagen of gaan plagen, wel degelijk een gevolg zouden kunnen zijn van de tijd doorgebracht in militaire dienst onder omstandigheden zoals destijds in Indonesie.

Het lijkt dus dat, als gevolg van de thans aanwezige medische kennis en inzicht, de overheid een soepeler houding dient te betrachten bij de toekenning van een invaliditeitspensioen.

Zoals eerder opgemerkt heeft de A.M.P. aan de eventueel financiële gevolgen van een verblijf in militaire dienst geen ruimte gelaten.

Echter, de overheid heeft kennelijk onderkend dat een langdurig verblijf in militaire dienst en daardoor een beduidend latere deelname aan het arbeidsproces wel zeker een financiële achterstand zou kunnen betekenen voor de Indie-gangers (verlies opbouw pensioenjaren) vergeleken met werknemers die hun carrière konden aanvangen zonder langdurig verblijf overzee.

Immers, de overheid heeft deze achterstand, voor wat betreft haar werknemers, gecompenseerd door de jaren doorgebracht in militaire dienst in aanmerking te laten komen voor pensioenopbouw, met dubbeltelling voor tropenjaren en dit alles berekend op basis van de pensioengrondslag.

Hier kan gesproken worden van een discriminerende regeling en aangezien Nederland mede-ondertekenaar is van de Europese Conventie voor de Rechten van de Mens en deze Conventie discriminatie verbiedt, dient de Nederlandse overheid deze ongelijke behandeling zo spoedig mogelijk te corrigeren.

H.de Haart

Eén van de tekeningen, gemaakt door Henk Martens uit Breda.

Reünie 25 april 1987
422 bat.inf. = 6-8 r.i.
opgericht 01-01-1949; voortgekomen uit lichteing ,48-2.
vertrokken naar Nederlands-Indië: 12-02-1949 per Kota Inten.
terug in/naar Nederland: 13-09-1950 per Zuiderkruis.
In Nederlands-Indiëbehorend tot de G-brigade

Na 36 jaren hadden we een weerzien met de oude kameraden waarmee we in Indonesië gelegerd waren. Een prachtig weerzien, op een warme zomerdag. Onvergetelijk! Eerst zoeken wie je kameraden ook weer waren geweest. Dat nam enige uren in beslag; toen was het oude peloton weer bijeen. Wij bedanken iedereen die de reünie mogelijk heeft gemaakt. Het was geweldig. We hopen over twee jaar elkaar weer te zien.

MANNEN VAN 422 BI: WORDT ALLEN LID VAN DE V. O. M. I. = Vereniging voor oud-militairen Indiëgangers.

Voor aanmelding: zie Kabar Angin nr. 4, pag. 20. J.Schouten.

Alkmaar.

+++++